

Tờ ng thờ ng Ngô Đình Diờ m (Phần 1)

Tác Giả: Hà Minh Thờ o

Thứ Tư:, 02 Tháng 11 Năm 2011 06:01

Chí sĩ Ngô Đình Diờ m (1901–1963) là mớ t chính trờ gia lãnh đờ o quờ c dân Viờ t. Ngờ i là Thờ tờ ng cuờ i cùng cờ a Quờ c gia Viờ t Nam và là Tờ ng thờ ng đờ u tiên cờ a Viờ t Nam Cờ ng hòa.

BÀI 1. THỜ I GIAN TRỜ C KHI CHỜ P CHÁNH NĂM 1954.

Tờ ng thờ ng Ngô Đình Diờ m

« Điờ u mà tôi cờ m thờ y hãnh điờ n nhờ t là đờ c phờ c vờ bên cờ nh Tờ ng thờ ng Ngô Đình Diờ m, đờ c ông thờ ng mờ n và tin cờ y. Lúc đờ, tôi chờ là mớ t sĩ quan mang cờ p bờ c Thiờ u tá, đờ m nhờ n mớ t vai trò nhờ bé trong Lờ đờn Liên minh Phòng vờ Phờ Tờ ng thờ ng. Nhờ cờ duyên này, tôi đờ c biờ t rõ Tờ ng thờ ng là mớ t ngờ i rờ t đờ o đờ c và liờm chính, lờ i kèm theo mớ t nờ p sờ ng thờ t giờ n đờ, khiờm nhờ ng. Trong nhờ ng năm tháng đờ c gờ n ông, tôi chờ a tờ ng thờ y ông đời hờ i riờng gì cho cá nhờn mình, mà chờ thờ y lúc nào ông cũng quờ tờ lo cho dân, cho nờ c. Đờ i vờ i tôi, Tờ ng thờ ng Ngô Đình Diờ m, ngờ i khai sáng ra nờ n Đờ nhờ t Cờ ng hòa, xờ ng đờng là mớ t vờ lãnh đờ o chờn chính, đờ c công bờ o vờ và đờm lờ i nờ n đờ c lờ p và tờ do thờ c sờ cho Miờ n Nam Viờ t Nam. Tiờ c thay, trờ c nhờ ng biờ n đờ i cờ a tình hình chính trờ, qua tham vờ ng cờ a mớ t sờ tờ ng lãnh, Tờ ng thờ ng Ngô Đình Diờ m đờ bờ thờ m sát trong cuờ c đờ o chính ngày 01.11.1963. Đờ là nhờ ng đờng chờ mà Đờ i tá Nguyờ n Hờ u Duờ đờ viờ t trong sách ‘Nhờ lờ i nhờ ng ngày quờ nh Tờ ng thờ ng Ngô Đình Diờ m’.

Thờ t là điờ u hờ nh phúc cho chúng ta, nhờ ng đờ ng bào cờ a Tờ ng thờ ng, đờ c sờ ng trên Quờ hờ ng, đờ i sờ lãnh đờ o cờ a Ngờ i trong hờ n 9 năm tờ ngày 07.07.1954 đờ n 01.11.1963.

Nhờn ngày Lờ Giờ lờ n thờ 48 cờ a vờ Sáng lờ p Nờ n Cờ ng hòa Viờ t Nam, chúng ta tờ ng nhờ Tờ ng thờ ng đờ vờ quờ c vong thân.

Khi Tờ ng thờ ng và bào đờ Ngô đờnh Nhu còn yên nghờ tờ i nghờa trang Mờ c đờ nh Chi, sáng ngày

Tổng thống Ngô Đình Diệm (Phần 1)

Tác Giả: Hà Minh Thọ

Thứ Tư: 02 Tháng 11 Năm 2011 06:01

01 tháng 11 hàng năm, đồng đội chúng ta đã cùng dâng Thánh Lễ cầu nguyện cho linh hồn những vị đã qua đời trong biển khơi ngày 01.11.1963 tại Vatican cung Thánh đường Sài Gòn và, sau đó, tuôn hành đôn viếng mộ Nhị Vị và đức kinh.

Chí sĩ Ngô Đình Diệm (1901–1963) là một chính trị gia lãnh đạo quốc dân Việt. Ông là Thủ tướng cuối cùng của Quốc gia Việt Nam và là Tổng thống đầu tiên của Việt Nam Cộng hòa.

A. GIÁO DỤC BÊN THÂN.

Ngô Đình Diệm chào đời ngày 03.01.1901 tại làng Đới Phong, huyện Lạc Thủy, tỉnh Quảng Bình, trong một gia đình quan liêu theo đạo Công giáo, đức cha chịu tên thánh là Gioan Baotixita.

Lúc còn nhỏ, cầu đầu theo học dục sĩ dạy dỗ của Quận Công đức cha và yêu mến của Nguyễn Hữu Bài, đang là Thủ tướng Thủ dục sĩ triều vua Duy Tân. Quan là đời thốn duy nhất chịu ng li vi c ng i Pháp tham lam mưu n đảo ngôi m vua T Đ c đ l y vàng b c. S dĩ có s liên h g n gũ nh v y là vì ông Ngô Đình Khôi, anh ông Diệm, cầu con gái ông Nguyễn Hữu Bài.

Ông Diệm theo học tại trường Pellerin Huế. Năm 1913, lúc 12 tuổi, ông thi vào trường Quốc Học Huế, dạy theo chương trình tiếng học bổng Việt Ng và Pháp Ng. Đ n năm 1917, lúc 16 tuổi, ông đ học th nhì trong kỳ thi t t nghi p Trung Học. Vì tuổi trẻ mà đ t thành tích cao, nên chính quyền th c dân Pháp đ ngh c p h c b ng cho sang Pháp du học, nhưng ông đã t ch i. Do đó, bà m ông Diệm đã có nh n xét: « Trong s các con tôi, anh nào đi du học ng ai qu c v đ u có pha l n nhi u đ i u và mang nhi u mâu thuẫn trong ng i. Nhưng Diệm thì thu n túy Việt Nam. »

Năm 1918, ông đ c m i làm giáo sĩ Trường Quốc T Giám, một trường dành riêng cho con cháu các quan trong triều đình. Năm sau, ông đ tu i đ vào học trường Học B , t ng t nh Học viên Quốc gia Hành chánh. Trong ba năm học, ông luôn là một sinh viên xuất s c trong các ngành hành chánh, chính trị, luật pháp và đã t t nghi p th khoa.

Ông Ngô Đình Diệm chịu ảnh hưởng sâu đ m của nền giáo dục Nho giáo và Thiên Chúa giáo. Th c v y, chính Nho giáo đã hun đúc ông thành một con ng i thanh liêm, t t tháo và cầu ng

Tổn giáo Ngô Đình Diệm (Phần 1)

Tác Giả: Hà Minh Thọ

Thứ Tư, 02 Tháng 11 Năm 2011 06:01

trở c và giáo d c Thiên Chúa Giáo đã đào tạo ông Diệm thành một con người đầy lòng bác ái, v tha và công chính.

B. NH H NG GIA ĐÌNH.

Một đêm mùa thu năm 1885, tại làng Đ Phong, một nhóm người b t đ o đã phóng hỏa, b ng nh ng ng n đ u c, nhà nguy n có nóc và t ng b ng tre. Gia đình thân ph ông Ngô Đình Diệm, trong số nh ng ng i đang kinh nguy n, đã b ch t, tr bà n i đã thoát kh i nh bóng t i đêm đ ch y đi. Đi u may khác là khi đó, thân ph ông Diệm là ông Ngô đình Kh đang h c ở Ch ng vi n Penang (Mã-lai).

Th i đó, ph i đ i vài tháng sau, hung tin g n c gia đình b tàn sát m i t i Ch ng vi n Penang, các Cha giáo c a ông Kh m i đ ngh ông nên tr v n c và c i v đ n i d i tông đ ng. Ch p nh n đ ngh trên, ông đã tr l i Vi t Nam đ ph ng đ ng m đang không ph ng ti n đ sinh s ng.

Vào làm vi c t i Tri u đình, ông đ c vua Thành Thái ban c làm Ph đ o Đ i th n và c v n cho Vua các v n đ v Pháp văn và Tri t Tây ph ng... ông đ c giao vi c t ch c Tr ng Qu c h c v i ch c Tr ng giáo. Năm 1905, ông đ c thăng ch c T ng qu n C m thành, b o v Vua. Năm 1907, khi chính quy n B o h d i s v n đ ng c a khâm s Ferdinand Lévecque đòi tru t vua Thành Thái, ông nh t quy t không ch u ký tên vào t bi u nên ông b c t ch c. Vì v y dân gian có câu truy n: « Đày vua không Kh , Đào m không Bài ». Ngày nay, chúng ta có th thêm vào câu truy n này ý t ng « H i dân không Diệm » cũng không ph i là đi u quá đáng.

Cu i cùng, ông t quan và đã v làm ru ng v i các con trai. Bà Kh cùng Cô Hi p (m t ng lai c a Đ c H ng y Phanxicô Xaviê Nguy n Văn Thu n) đã v t v đ m c m n c cho nh ng ng i thân. Trong hoàn c nh c c đó, không ai trong gia đình buông l i than trách tr c m t quy t đ nh ái qu c. H v n nuôi ý chí ‘làm quan’, sau nh ng kinh nghi m lao đ ng tay chân và s ng c nh nghèo nàn.

Ông Kh đ c vua Kh i Đ nh ph c hàm khi lên ngôi Vua.

Tờng thờng Ngô Đình Đì m (Phờ n 1)

Tác Giả: Hà Minh Thờ o

Thứ Tư:, 02 Tháng 11 Năm 2011 06:01

Trong thờ i gian này, ông Khờ cờ i cô Phờ m Thờ Thân và có 6 con trai (Ngô Đình Khời, Ngô Đình Thờ c, Ngô Đình Nhu, Ngô Đình Cờ n và Ngô Đình Luyờ n) và 3 gái (Ngô Đình Thờ Giao, Ngô Đình Thờ Hiờ p và Ngô Đình Thờ Hoàng).

- Ông Ngô Đình Khời, Tờng đờ c Quờng Nam tờ năm 1930, bờ ép vờ hờ u năm 1943 vì có ý thân Nhờ t. Con trai duy nhờ t cờ a ông là Ngô Đình Huờn, thờ ký và thông ngôn cho viờ n trờng Viờ n văn hóa Nhờ t tờ i Sài gờn. Tháng 03.1945, ông khuyờn hoàng đờ Bờ o Đờ i đờng thoái vờ , trao quyờ n cho Cờng sờ n. Ngày 31.08.1945, hai cha con bờ Viờ t Minh bờ t và bờ hành quyờ t vài tuờ n sau đó cùng vờ i ông Phờ m Quờnh, Thờng thờ Bờ Lờ i rờng Hờ c Thú.

C. PHỜ C VỜ ĐỜ T NỜ C THỜ I NGUYỜ N TRỜ U.

Sau khi tờ t nghiờ p trờng Hờ u Bờ , năm 1921, ông nhờ m chờ c tri huyờ n Hờng Trờ, Hờng Thờ y và Quờng Đờ n, tờ nh Thờ a Thiên, rờ i Tri phờ Hờ i Lờng, tờ nh Quờng Trờ . Năm 1926, ông đờ c bờ vào chờ c tri phờ Hờ i Lờng và thăng lên quờ n đờ o Ninh Thuờ n. Năm 1930, vờ a tròn 29 tuờ i, vờ i thành tích tờ n tờ y phờ c vờ đờng bào, ông đờ c đờ c làm Tuờ n Vũ tờ nh Bình Thuờ n, Phan Thiờ t.

Tháng 09.1932, sau thờ i gian du hờ c tờ i Pháp trờ vờ nờ c, Hoàng Đờ Bờ o Đờ i quyờ t đờ nh tờ mình chờ p chính và ban sờ c phong 5 Thờng thờ mờ i, trong đó có ông Đì m, trờ nhờ t 32 tuờ i, đờ c bờ nhiờ m Thờng thờ Bờ Lờ i, đờng đờ u Nờ i các, tờng đờng Thờ tờng ngày nay, và kiêm nhiờ m chờ c Tờng Thờ Ký Hờ i đờng Cờ i cách Hờ n hờ p Pháp-Viờ t ngày 02.05.1933. Ông đờ nghờ hai đờ u vờ i chính quyờ n bờ o bờ Pháp: mờ t là thờng nhờ t Trung và Bờ c kờ theo Hòa cờ c Giáp Thân 1884 và hai là cho Viờ n Nhân dân Đờ i biờ u Trung kờ đờ c quyờ n tờ do thờ o luờ n các vờ n đờ . Vờ c thờng nhờ t nhờ m buờ c chính quyờ n Bờ o hờ Pháp bỡ bờ Khâm sờ Trung kờ và Thờng sờ Bờ c kờ cùng chờ còn mờ t Tờng trú sờ (résident général) Hờ u mà thời. Vờ c thờ hai là đờ canh tân lờ i cai trờ cũ. Vì Toàn Quyờ n Pasquier khờng chờ p nhờ n, ông Đì m đờ đờ n lên Hoàng Đờ Bờ o Đờ i ngày 12.07.1933. Sau đó, ông đi đờ y tờ i trờng Thiên Hờ u (Providence).

[Nờ i các, lúc đó, có 6 bờ là: 1. đờng đờ u và có quyờ n trên hờ t là bờ Lờ i bờ , tờ c Nờ i vờ , ngang quyờ n Thờ tờng ; 2. bờ Hờ tờ c Tài chính. 3. Bờ Lờ tờ c Giáo đờ c ; 4. Bờ Hình tờ c Tờ Pháp ; 5. Bờ Binh tờ c Quờ c Phòng và 6. Bờ Công tờ c Công chách. Nhờ vờ y, ông Đì m tờ tuờ i 32 đã đờng đờ u nờ i các gờ m các vờ thờng thờ hờ u hờ t đờ u hờ n ông cờ mờ i tuờ i, nhờ ông Bờ Bờ ng Đờn, cha đờ i tá Viờ t cờng Bờ Tín, thờng thờ bờ Hình, hờ n ông Đì m đứng 20 tuờ i.]

Tổng thống Ngô Đình Diệm (Phần 1)

Tác Giả: Hà Minh Thọ

Thứ Tư: 02 Tháng 11 Năm 2011 06:01

D. HOẠT ĐỘNG VÌ NƯỚC CHỐNG PHÁP.

Trong thời gian dấy loạn, ông Diệm nghiên cứu các sách vở và thông tin xuyên liên lạc với các vị ái quốc như Cố Vấn Ngô Đình Huệ, Cố Vấn Phan Bội Châu và những nhà cách mạng chống Pháp, hiện đang hoạt động tại Nhật Bản và trong nước, để mưu cầu dành Độc Lập và Tự Do cho đất nước.

Năm 1933, ông Diệm vào Sài Gòn tiếp xúc phong trào của trí thức Nam và Trung kỳ vốn đang chính trị tại Pháp tại Paris để yêu cầu trợ giúp Toàn quyền Đông Dương Pierre Pasquier. Việc không thành, ông bỏ Pasquier trốn xuất khẩu tại Huế và chuyển nhà cư trú tại Quảng Bình. Sau khi Pasquier chết năm 1934, Toàn quyền mới Eugene René Robin đã phớt lờ hàm ý cho ông và để ông vẫn dấy tại trường Thiên Hậu (Providence).

Thời kỳ 1934-1944, ông Diệm thành lập và lãnh đạo đồng đội Việt Phục Hưng chống Pháp với thành phần đồng nghiệp nông cốt là quan lại, lính mộ, cảnh sát và lính khố xanh bổn xứ tại Trung kỳ. Tháng 07.1944, mật thám Pháp phá vỡ tổ chức này và tổ chức vây bắt ông ở Phước Cam. Nhờ sự giúp đỡ của hiện binh Nhật, ông thoát nạn và trú tại lãnh sự quán Nhật ở Huế. Vài ngày sau, người Nhật đưa ông vào Đà Nẵng rồi dùng phi cơ quân sự chuyển vào Sài Gòn trú tại trại hiện binh Nhật. Ông cũng được Việt Nam Phục quốc đồng minh Hội do hoàng thân Cố Vấn Nguyễn Nghiễm công việc với đồng nghiệp nhân sự ở Trung kỳ để chống Pháp. Khi Vua Bảo Đại lập chính quyền thân Nhật và mời ông làm thủ tướng trong chính quyền mới nhưng ông từ chối nên ông Trần Trọng Kim được mời thay thế lập chính phủ.

Lính nòng Sài Gòn mật thời gian, khi Bảo Đại thoái vị và Việt Minh cướp chính quyền, ông Diệm trốn tại Huế để thăm mẹ và đã bỏ Việt Minh bắt tại Tuy Hòa (Phước Yên). Chứng kiến ông ra Hà Nội và bị giam giữ tại trại nhậm núi Tuyên Quang. Sau đó, ông được thả do theo lệnh ân xá của Hồ Chí Minh vào năm 1946 và ông Hồ mời ông giữ chức Bộ trưởng Nội vụ. Nhưng ông Diệm công khai quy kết khố củi. Ông đã khẳng khái hỏi ông Hồ: « Tại sao ông giữ anh tôi? ». Đây là câu hỏi của một người thất can đảm khi trong tay không một tờ tiền, vì Hồ đang dấy uy quyền và dấy tay hiện có một băng nhóm du côn tàn bạo giữ người.

Tháng 8 năm 1950, ông Diệm cùng người anh là Đốc cha Ngô Đình Thục rời Saigon đi hành hương Rôma và đến Năm Thánh. Trên đường về, ông Diệm ghé qua Đông Kinh, thủ đô Nhật Bản, gặp hoàng thân Cố Vấn Ngô Đình. Tại đây, ông đã tiếp xúc với một số người Mỹ, trong đó có Giáo sư Wesley Fishel. Ông này khuyên ông Diệm nên sang thăm Hoa Kỳ. Trong dịp này, ông Diệm đã ghé thăm các nước Bỉ, Thụy Sĩ, Pháp và sau đó ông sang Hoa Kỳ theo gợi ý của giáo sư

Tội ng thng Ngô Đình Diem (Phần 1)

Tác Giả: Hà Minh Tháo

Thứ Tư:, 02 Tháng 11 Năm 2011 06:01

Wesley Fishel.

Tái Hoa Kä, ông Diem täm trú trong nhà Dòng Mary Knoll, ở Lakewood thuäc tiäu bang New Jersey và ở träng dòng Ossining tiäu bang New York. Tái đây, ông gặp Đäc Häng y Spellman, người đã giúp ông rät nhiäu trong viäc täo nên sä nghiäp chính trä sau này. Thái gian ở Hoa Kä, ông Diem chú tâm trau giäi Anh Ngä và đäc mäi đän các träng Đäi Häc ở miền Đông và miền Trung Tây Hoa Kä để điän thuyät về các vän đä Việt Nam, Á Châu và hiäm häa Cộng sän.

Tháng 05.1953, theo läi mäi cäa mät số chính khách Công giáo có khuynh häng quäc gia và chäng Cộng, ông Diem bay sang Pháp rồi, sau đó, qua Bỉ trú ngä täi đan viän Saint-André de Bruges. Tái tu viän dòng Bỉän Đäc này, ngày 01.01.1954, vä sáng lập nän Cộng hòa Việt Nam trong träng lai đã tuyên khän trong bäc oblat về i tên dòng Odilon. Đây là mät điäu ‘tiên tri’ vì Thánh Odilon là Bän mäng nhäng người tän nän mà chính Täng thäng Diem đã giúp đem hơn 800 ngàn người di cä tä Miền Bắc vào Nam và an cä lập nghiäp mät cách mä mẽ. Ngoài ra, Thánh Odilon là Linh mäc đã bät đäu cä hành Thánh Lễ Cộng cho các Linh hän ngày 2 tháng 11 là ngày ông Diem qua đäi năm 1963.

Năm 1954, Ngô Đình Diem tä Bỉ trä läi Paris säng täi nhà ông Tôn Thät Cän (con trai cäa cä Thân thän phä chính Tôn Thät Hän). Tái đây, väi sä yäm trä cäa Ngô Đình Luyän, Diem bät đäu vän đäng trong giäi chính khách Việt säng lập u vong.

Khi còn säng cä Ngô Đình Diem đã täng nói « tôi tiän häy tiän theo tôi, tôi lui häy giät tôi, tôi chät häy näi chí tôi ». Mang trong ngäng i dòng máu Việt, chúng ta häy noi gäng Ngäng i quyät säng đäi mät ‘ngäng i Công giáo tät và là ngäng i Việt luôn mong Tä Quäc đäc lập và đäng bào đäc tä do, hänh phúc’.

(Còn tiếp)